

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерство на външните работи Министерство на правосъдието	Нормативен акт: Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз
☐ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☒ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: .....
Лице за контакт: Румяна Камберска, и.д. началник на отдел „ОВППС – ХВ“, МВНР	Телефон и ел. поща: тел. (02) 948 24 42 e-mail: cfsp@mfa.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

С членството на Република България в Европейския съюз (ЕС), държавата и пребиваващите на нейна територия физически и юридически лица имат задължението да спазват и прилагат приеманите с регламенти на ЕС ограничителни мерки (санкции), които са директно приложими във вътрешното право и нямат необходимост от транспониране. Приетите до момента санкционни режими на ЕС са 44 на брой.

След началото на войната в Украйна на 24 февруари 2022 г., динамиката и обхвата на приеманите от Европейския съюз санкции като инструмент на общата външна политика и политика за сигурност на ЕС (ОВППС) се увеличиха драстично, а прилагането на ограничителните мерки на ЕС от държавите членки навлезе във все повече сфери на социално-икономическите отношения. Последното предпостави възникването на множество практически казуси при прилагането на ограничителните мерки от държавите членки на ЕС, включително - и на българска територия. Като пример могат да бъдат посочени: 1) множество запитвания за потвърждаване законосъобразността на действия на определени финансови или икономически оператори; 2) постъпващи запитвания по отношение идентифицирането на свързаност със санкционирани лица и предоставяне на разяснения или тълкуване на различни разпоредби при прилагането на ограничителните мерки на ЕС; 3) запитвания за предоставяне на разрешения за освобождаване от определени забрани, когато такава възможност е предвидена в актовете на ЕС, например: за предоставяне на разрешения за изпълнението на договори, сключени преди въвеждането на ограничителните мерки; при възлагането на обществени поръчки; при закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, превозван по море, и на нефтопродукти, с произход от Русия или изнасяни от Русия; 4) за разрешения за отпускане на финансови средства от замразени банкови активи на санкционирани лица; за разрешаване на временен достъп до територията на ЕС при предвидените в актовете на ЕС изключения; и 5) други.

С оглед на директния ефект на европейските регламенти, няма нормативен акт, който изрично да регламентира отговорностите на отделните физически и юридически лица, както и на компетентните ведомства по прилагането на национално ниво на ограничителните мерки, приети

от ЕС. Същевременно, предвид необходимостта от повишаване на ефективността при прилагането на ограничителните мерки като инструмент на ОВППС и ясното им насочване към коригиране действията на трети страни, физически или юридически лица, недържавни групи или образувания, при запазване безпрепятственото функциониране на Единния пазар на ЕС и адресиране социално-икономическите уязвимости на някои държави членки, както на национално, така и на ниво ЕС през последните месеци се предприемат редица мерки за подобряване на междуинституционалната координация при прилагането на санкциите. Последното има за цел и извършването на детайлен анализ в рамките на ЕС относно ефективността на прилаганите ограничителни мерки с оглед на целите за тяхното приемане.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 „Подобряване на междуинституционалната координация в Република България по прилагането на ограничителните мерки на ЕС“

Подобряване на междуинституционалната координация в Република България по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз, както и въвеждането на единна институционална структура по въпроси, свързани с прилагането на санкциите, работеща при кратки срокове и ясно дефинирани процедури в услуга на гражданите и действащите в Република България икономически оператори.

Цел 2 „Създаване на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България“

Създаване на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България, който, посредством създаването на Междуведомствен съвет по прилагането на ограничителните мерки на ЕС, да осигури:

- предоставяне на насоки и указания по въпроси относно прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз, нуждаещи се от допълнително изясняване;
- разглеждане на въпроси, свързани с установяването на обхвата, съдържанието или действието на ограничителните мерки;
- наблюдаване спазването на ограничителните мерки на Европейския съюз, събиране на информация за тяхното прилагане и поемането на периодичен ангажимент за отчетност за постигнатите резултати, какъвто ангажимент има България като държава членка на ЕС;
- решаване на въпроси от координационен характер, свързани с прилагането на ограничителните мерки на ЕС, които са от компетентността на повече от едно министерство или ведомство;
- съгласуване на проекти на актове, с които Министерският съвет предоставя или отказва да предостави разрешения за освобождаване от действието на определени ограничителни мерки, предвидени в актовете на ЕС.

Цел 3 „Определяне на Национален координатор по спазването и прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз“

Определяне с решение на Министерския съвет на Национален координатор по спазването и прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз. Националният координатор следва да:

- осигури българското участие в *ad hoc* работната група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС, ръководена от Европейската комисия, която има за цел:
1) осигуряването на колективен отговор на ниво ЕС и трансграничен подход, включително по отношение опитите за заобикаляне на санкциите на ЕС през определени трети страни;
2) подпомагане на сътрудничеството между държавите членки на най-високо експертно равнище по въпроси на прилагането на санкциите на ЕС;
- да подпомогне подобряването на видимостта и улесняването на достъпността за гражданите и действащите в Република България икономически оператори при отправянето на запитвания относно прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Пряко засегнати страни:

- Членовете на Министерския съвет;
- Органите по чл. 19, ал. 4 от Закона за администрацията.

Косвено засегнати страни:

- Гражданите и действащите в Република България икономически оператори.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“: Неприемане на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на ЕС

Описание:

В случай на неприемане на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на ЕС

С оглед на директния ефект на европейските регламенти, няма нормативен акт, който изрично да регламентира отговорностите на отделните физически и юридически лица, както и на компетентните ведомства по прилагането на национално ниво на ограничителните мерки, приети от ЕС. Същевременно, предвид необходимостта от повишаване на ефективността при прилагането на ограничителните мерки като инструмент на ОВППС и ясното им насочване към коригиране действията на трети страни, физически или юридически лица, недържавни групи или образувания, при запазване безпрепятственото функционирането на Единния пазар на ЕС и адресиране социално-икономическите уязвимости на някои държави членки, както на национално, така и на ниво ЕС през последните месеци се предприемат редица мерки за подобряване на междуинституционалната координация при прилагането на санкциите. Последното има за цел и

извършването на детайлен анализ в рамките на ЕС относно ефективността на прилаганите ограничителни мерки с оглед на целите за тяхното приемане. В случай на неприемане на проекта на акт, България няма да може ефективно да допринесе към общоевропейските усилия за увеличаване ефективността на ограничителните мерки като инструмент на ОВППС, както ангажимент има като държава членка на ЕС.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия.

При вариант „Без действие“ не се очакват положителни социални, икономически и екологични въздействия, доколкото, поради постоянно нарастващата комплексност и обхват на приеманите от ЕС ограничителни мерки, се очаква нарастване на броя и сложността на възникващите казуси при тяхното прилагане.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия.

При вариант „Без действие“ са възможни отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия, поради невъзможност за ефективно осигуряване на съгласуваност, бързина и съблюдаване в пълен обем на правата и законните интереси на гражданите и действащите в Република България икономически оператори при отправянето на запитвания до компетентните български институции относно прилагането на ограничителните мерки на ЕС. Възможни са негативни въздействия и върху безпрепятственото функционирането на Единния пазар на ЕС и адресиране социално-икономическите уязвимости на някои държави членки.

Административна тежест:

При вариант „Без действие“ е възможно увеличаване на административната тежест за гражданите и бизнеса, поради постоянно нарастващата комплексност и обхват на приеманите от ЕС ограничителни мерки, както и поради нарастването на броя и сложността на възникващите казуси при прилагането на санкциите на ЕС.

Въздействие върху малките и средни предприятия:

Очаква се негативно въздействие, поради очаквано увеличаване на административната тежест и сложността на възникващите казуси по прилагането на санкциите на ЕС.

Вариант 2 „Действие“: Приемане на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на ЕС

Описание:

В случай на приемане на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на ЕС

Вариант „Действие“ предвижда приемането на предложени проект на постановление, с което Министерският съвет да одобри създаването на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България, който, посредством сформирането на Междуведомствен съвет по прилагането на ограничителните мерки на ЕС, да осигури:

- предоставяне на насоки и указания по въпроси относно прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз, нуждаещи се от допълнително изясняване;

- разглеждане на въпроси, свързани с установяването на обхвата, съдържанието или действието на ограничителните мерки;
- наблюдаване спазването на ограничителните мерки на Европейския съюз, събиране на информация за тяхното прилагане и поемането на периодичен ангажимент за отчетност за постигнатите резултати, какъвто ангажимент има България като държава членка на ЕС;
- решаване на въпроси от координационен характер, свързани с прилагането на ограничителните мерки на ЕС, които са от компетентността на повече от едно министерство или ведомство;
- съгласуване на проекти на актове, с които Министерският съвет предоставя или отказва да предостави разрешения за освобождаване от действието на определени ограничителни мерки, предвидени в актовете на ЕС.

В предложения проект на постановление е отчетена координиращата роля на министъра на външните работи в процеса на приемане на ограничителните мерки от ЕС по отношение на трети страни, физически или юридически лица, недържавни групи или образувания. По тази причина, той е предложен за председател на Междудементствения съвет за прилагане на ограничителните мерки на ЕС.

Предвиденият в проекта състав на Междудементствения съвет съобразява положението, че наблюдението за спазването на ограничителните мерки, както и събирането и обобщаването на данни за наложените ограничителни мерки, се извършва от органите на изпълнителната власт съобразно тяхната функционална компетентност в съответната област на политиката. Компетентните ведомства следва да информират своевременно Междудементствения съвет за резултатите от извършването от тях наблюдение и контрол по спазването на ограничителните мерки на ЕС, а чрез Министерството на външните работи – и Европейската комисия (ЕК), по установения за това ред.

В допълнение, под ръководството на комисаря по финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари Марейд Макгинес, ЕК през последните месеци полага целенасочени усилия за подобряване на колективния отговор на Европейския съюз по прилагането и спазването на санкциите, свързани с руската агресия срещу Украйна. Поради тази причина, при подчертаване на важността на ефективното прилагане на ограничителните мерки, необходимостта от колективен отговор и трансграничен подход, включително по отношение опитите за заобикаляне на санкциите от Русия през определени трети страни, както и с цел подпомагане на сътрудничеството между държавите членки на най-високо експертно равнище, ЕК планира създаването на *ad hoc* работна група на високо равнище по прилагането на ограничителните мерки на ЕС. Първото заседание на работната група ще бъде проведено през м. октомври 2022 г.

С оглед ефективното обезпечаване на българското участие в експертния формат на високо равнище, ръководен от ЕК, както и с цел улесняване на заинтересованите граждани и действащи в Република България икономически оператори при отправянето на запитвания относно прилагането на ограничителните мерки на ЕС, в проекта на ПМС се предлага определянето с решение на Министерския съвет на Национален координатор по спазването и прилагането на ограничителните мерки на ЕС. Регламентира се националният координатор да изпълнява и функциите на заместник-председател на Междудементствения съвет за прилагане на ограничителните мерки на ЕС.

В резултат на приемането на ПМС ще бъде надградена националната координация в Република България по прилагането на ограничителните мерки, приети с актове на Европейския съюз, както и ще бъде въведена единна институционална структура по въпроси, свързани с прилагането на санкциите, работеща при кратки срокове и ясно дефинирани процедури в услуга на гражданите и действащите в Република България икономически оператори.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия.

При вариант „Действие“ се очакват положителни социални, икономически и екологични въздействия, доколкото ще се осигури съгласуваност, бързина, ефективност и съблюдаване в пълен обем на правата и законните интереси на гражданите и действащите в Република България икономически оператори при отправянето на запитвания до компетентните български институции относно прилагането на ограничителните мерки на ЕС.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия.

Не се предвиждат.

Административна тежест:

Очаква се нейното намаляване предвид определянето на Национален координатор по спазването и прилагането на ограничителните мерки на ЕС, който да осигурява съгласуваност, бързина, ефективност и съблюдаване в пълен обем на правата и законните интереси на гражданите и действащите в Република България икономически оператори при отправянето на запитвания до компетентните български институции относно прилагането на ограничителните мерки на ЕС.

Въздействие върху малките и средни предприятия:

Очаква се положително въздействие, поради въвеждането на единна институционална структура по въпроси, свързани с прилагането на санкциите на ЕС, работеща при кратки срокове и ясно дефинирани процедури.

В допълнение, приемането на ПМС не предполага промени в други нормативни актове, но при необходимост ще продължи работата по подготовката на проект на Закон за международните ограничителни мерки. Предложеният проект на ПМС не предвижда дублиране на функции с други организационни структури.

4.2. По проблем 2:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.

4.n. По проблем n:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	Вариант 1	Вариант 2	Вариант n
Ефективност	Цел 1: Подобряване на междуинституционалната координация в Република България по прилагането на ограничителните мерки на ЕС	3	3	1	

		Цел 2: Създаване на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България	3	3	1	
		Цел 3: Определяне на Национален координатор по спазването и прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз	3	3	1	
Ефикасност		Цел 1: Подобряване на междуинституционалната координация в Република България по прилагането на ограничителните мерки на ЕС	3	3	1	
		Цел 2: Създаване на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България	3	3	1	
		Цел 3: Определяне на Национален координатор по спазването и прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз	3	3	1	
		Цел 1: Подобряване на междуинституционалната координация в Република България по прилагането на ограничителните мерки на ЕС	3	3	1	
Съгласуваност		Цел 2: Създаване на координационен механизъм за прилагане на санкциите на ЕС в Република България	3	3	1	
		Цел 3: Определяне на Национален координатор по спазването и прилагането на ограничителните мерки на Европейския съюз	3	3	1	
		Цел 1: Подобряване на междуинституционалната координация в Република България по прилагането на ограничителните мерки на ЕС	3	3	1	

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите: ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

5.2. По проблем 2:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.

5.n. По проблем n:

* При повече от един поставен проблем мултиплицирайте таблицата за всеки отделен проблем.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Действие“

Приемане на Постановление на Министерския съвет за координация по прилагането на ограничителните мерки на ЕС.

По проблем 2: Вариант n „...“

.....

По проблем 3: Вариант n „...“

.....

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- Ще се увеличи
- Ще се намали
- Няма ефект

.....

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....

Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

Да

.....
.....

Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

Проведени са консултации

.....
.....
.....

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

По проекта на ПМС ще бъде проведена обществена консултация по реда на чл. 26, ал. 4, изречение второ от ЗНА. Проектът на Постановление, докладът и частичната предварителна оценка на въздействие на нормативния акт ще бъдат публикувани за обществени консултации на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МВнР и МП. След приключването на обществените консултации и преди приемането на нормативния акт, ще бъде публикувана справка за постъпилите предложения/бележки, заедно с обосновката на неприетите предложения отново на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МВнР и на МП.

Необходимостта от провеждането на обществената консултация в нормативно възможния пократък срок е обусловена, от една страна – от тежестта на продължаващата руска военна агресия в Украйна и високо динамичното разширяване на обхвата на прилаганите от страна на ЕС ограничителни мерки като инструмент на ОВППС за подпомагане на усилията на украинските власти за възстановяване на териториалния интегритет и суверенитет на Украйна в международно признатите граници на страната, и от друга – от своевременното и ефективно обезпечаване на българското участие на планираното първо заседание на *ad hoc* формата на високо равнище на експертната група на ЕК по прилагането на ограничителните мерки на ЕС и въпросите на екстратериториалността чрез определянето на национален координатор по спазването и прилагането на санкциите на ЕС.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

Да

Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

Проект на Постановление на Министерския съвет и проект на доклад.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Налични в Министерството на външните работи.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност:

Елизабет Върбанова, директор на дирекция „Обща външна политика и политика за сигурност на ЕС“, МВнР

Дата: 14.09.2022 г.

Подпис: